

Typický vzhled revolverů Smith & Wesson no. 1, no. 1-1/2 a no. 2 s hlavní odklopnou nahoru. Šestikomorový válec a dlouhá hlaveň napovídají, že na fotografii je model no. 2.

Nejstarší Smith & Wessony

Dotaz: Italská firma Uberti vyrábí mimo jiné historizující edici několika typů revolverů ze starého amerického Západu, nazvanou Outlaws & Lawmen a připomínající různé historické osobnosti. V edici jsou také zbraně na bázi revolverů S&W a já se nevyznám v těch starých zlamovacích modelech a jejich typovém či sběratelském číslování. L. M.

Zmatek v označování typů a modelů udělala už od začátku sama firma Smith & Wesson. Další problémy přidal američtí sběratelé a autoři různých příruček a monografií. Pokud se dopustím hodně velkého zjednodušení, dají se určit následující rozpoznávací znaky.

Model no. 1

První sériově vyráběný revolver Smith & Wesson byla kapesní zbraň ráže 22 Short RF (náboj přibližně odpovídá dodnes vyráběnému 22 short, ale byl plněný černým střelným prachem). Výroba S&W no. 1 probíhala v letech 1857 až 1881 a celkem jich bylo prodáno skoro 250 000.

K základním rozpoznávacím znakům tohoto revolveru patří ráže .22 s okrajovým zápalem, válec se sedmi komorami a přední část rámu s hlavní odklopná

vzhůru (anglické označení *tip-up*). Mechanismus je jednočinný, spoušť bez lučíku se nachází ve výstupku rámu. Rukojet starších variant má tvar zvonu, na konci výroby byla změněna na *ptačí hlavu*. Standardní hlaveň má neobvyklou délku 3 3/16 palce (81 mm). Zbraň nemá vyhazovač. Pro nabíjení a vybíjení se musí vyjmout válec a vystřelené nábojnice se vybíjejí jednotlivě pomocí tyčky pod hlavní.

Repliky se sériově nevyrábějí. Padělky se objevily hned, jakmile bylo zřejmé, že revolvery na jednotné náboje jsou obchodně úspěšné. Firma Smith & Wesson se prakticky po celou dobu platnosti patentů na revolvery s válcem nabíjeným zezadu soudila s různými výrobci napodobenin. Bylo jich (a na sběratelském trhu stále je) tolik, že v USA údajně existují sbír-

ky specializované na padělky. Nejběžnější jsou revolvery se vzhledem prvních Smith & Wessonů při pohledu z boku.

Model no. 1-1/2

Toto označení je obchodní trik. Mělo upozornit, že ráže byla zvětšena z .22 na náboj .32 (setin palce) s okrajovým zápalem – takže zaokrouhleně na 1,5 násobek. Vzhled je prakticky stejný jako u modelu 1, rozměry maličko větší. Délka hlavně je 3,5 palce (89 mm), vzácně 4 palce (102 mm). Válec má pouze pět komor. Rukojet byla opět zpočátku zvonovitá, pak ptačí hlava. Výroba probíhala od roku 1865 do roku 1875 a prodalo se 127 000 těchto zbraní.

Od roku 1878 do roku 1892 bylo vyrobeno 97 500 revolverů ve stejné ráži a se stejným označením, ale s hlavní sklop-

nou dolů (*topbreak*) a *automatickým* centrálním vyhazovačem. Tento revolver lze snadno rozpoznat podle kloubu pod válcem.

Model no. 2 Old Model

Konstrukčně i vzhledově je stejný jako no. 1-1/2 s hlavní odklopnou nahoru.

Smith & Wesson no. 3 American, první varianta